

TÜRKİYE İÇİN YENİ ANAYASA VİZYONU VE YOL HARİTASI

Cilt 1: Medeniyet Perspektifi

Editör
Prof. Dr. Ahmet NOHUTÇU

SAVAŞ YAYINEVİ
ANKARA 2022

Yayınevi ve Dağıtım

Ostim O.S.B.
1208. Cad. No: 9
Yenimahalle
Ostim / ANKARA
Tel:0.312 434 35 97
0.312 432 44 29
Fax: 0.312 432 44 28

Şube

Cemal Gürsel Caddesi
Fakülteler Mah.
Ankara Üniv. Hukuk Fak.
Öğrenci Girişi
Cebeci / ANKARA
Tel: 0.312 319 83 33

www.savaskitap.com

TÜRKİYE İÇİN YENİ ANAYASA VİZYONU VE YOL HARİTASI

Cilt 1: Medeniyet Perspektifi

©Bu kitabın her hakkı saklıdır.

Tamamen veya herhangi bir bölümü yazarların ve yayınevinin yazılı izni alınmadan basılamaz, kopyası çıkarılamaz, fotokopi alınamaz veya kopya anlamı taşıyabilecek hiçbir işlem yapılamaz.

Editör: Prof. Dr. Ahmet NOHUTÇU

Kitabın Hakemleri

Dr. Sezen KAMA IŞIK
Dr. Ömer BAYKAL

Baskı Yılı : Ocak 2022
Baskı Sayısı : 1. Baskı
Ebadı : 16 x 24
Kağıt : 70 gr 1. Hamur
Cilt : Amerikan Bristol
Sayfa Sayısı : 600
ISBN : 978-625-7483-47-6
Dizgi & Tasarım : Savaş Dizgi
Baskı : Özbaran Ofset

ÖNSÖZ

Toplumsal alanın kurgulanma ihtiyacı, doğrudan doğruya insan ve onun her düzeydeki ilişkisinin vazgeçilmezli durumundadır. Bu durum, onun varlığı tanımından başlayarak, canlı ve cansız bütün çevre ilişkisini içine alacak bir genişliktedir.

Toplumlar dünden bugüne kabulleri, inanışları, ideolojileri ve içinde buldukları şartlar çevresel şartlar çerçevesinde, adına “toplumsal sistem” adı verilen mekanizmalar kuragelmışlerdir.

Oluşturulan ilişkiler düzeneğinin en genel başlıklardan başlayarak kodlanması, hem bu mekanizmanın oluşumu ve işleyişi hem de nesilden nesile aktarılması açısından ayrı bir gündem oluşturmuştur. Bu ihtiyaç, örf-adet, gelenek, ahlak, dini kural gibi düzenleyici mekanizmalar yanında, siyasal otorite tarafından da doğrudan doğruya, yasa ve anayasa gibi düzenlemeler şeklinde somutlaştırılarak çözülmeye çalışılmıştır.

Ortaya çıkan çözümler, çok yüksek düzeyde bir toplumsal oйдаşma ile bile oluşsa, toplumsal ihtiyaçlar, beklentiler ve bunlara bağlı olarak zaman içinde değişen toplumsal kültürün bir yeni kurala bağlanma ihtiyacı, oluşturulan bu kodların zaman içinde yenilenmesi gereğini de hiç gündemden düşürmemiştir.

Bu durum, özellikle iletişim, üretim ve taşıma teknolojisinin yaklaşık 250 yıldan beri içine girdiği ve halen genişleyerek devam eden dönüşümünün ortaya çıkardığı yeni şartlar ortamında hiç gündemden düşmeyen, hatta artan küreselleşmeye bağlı olarak gittikçe daha da önem taşıyan bir konu olmaya devam etmektedir.

Bugün gelinen noktada modern hayat, çoklu ilişkiler ağına cevap oluşturma ihtiyacını, ekonomik, idari ve sosyal alanlara karşılık gelen paktlar düzeyine bile ulaşacak kapsayıcılıkta yeniden tanımlamayı, kurumsallaştırmayı ve uygulamayı tekraren gündeme taşımaktadır. Hem de daha önce hiç olmayan bir gündem yoğunluğu ve dönüşümünde.

Küresel dünyanın bu gündemi her toplum düzeyinde aynı karşılığı bulmaktadır. Birçok toplum ortaya çıkan zaruretleri var olan mekanizmaya uyarlamaya, uydurmaya gayret etmekte, bir kısmı bu hengâmede içsel ve dışsal müdahalelere maruz kalmakta, hatta dağılıp yok olmaktadır. Toplumsal mekanizmada dönüşümü sağlayabilen toplumlar da bazen etki-tepki ilişkilerinin hercümercinde neyi, ne kadar, nasıl dönüştüreceği konusundaki yetersizliklerinin bedelini ödemektedirler.

Türkiye, bu konuda sahip olduğu medeniyet temellerine dayalı çok büyük bir mirasın sahibi olarak, her türlü tanım, bu tanımlar etrafında örülmüş ilişkiler ağının oluşturulması, kurumsallaşması ve işleyişi mekanizmalarının teşkilinde, içinde bulunduğu coğrafyanın da halen devam eden merkezîyetinin de etkisi ile 21. Yüzyıl küresel anayasal kodlamalarına cevap oluşturabilecek çok büyük avantajlara sahip istisna bir ülkedir.

Ümidimiz, bu imkânın küresel dünyaya örneklik teşkil edecek, onu da içine alacak vasıftaki hali ile gecikmeksizin ortaya çıkmasıdır.

İstanbul Medeniyet Üniversitesi öğretim üyeleri ve öğrencilerinin bu ümit ve gayreti ile ortaya çıkardığı elinizdeki bu eser, karınca kararınca, bu yönde ortaya konulmuş önemli bir çabadır. Başta editör hocamız Prof. Dr. Ahmet Nohutçu beyefendi olmak üzere, makalelerde hakemlik yapan İstanbul Medeniyet Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Sezen Kama Işık, Bartın Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Ömer Baykal ve emeği geçen herkese teşekkürler ediyorum.

Daha güzel, daha yaşanır, daha insanî bir dünyanın ihdasında yer alabilmemiz duası ile...

Prof. Dr. Gülfettin Çelik

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Rektörü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ 1

TÜRKİYE İÇİN YENİ ANAYASA VİZYONU VE YOL HARİTASI 1

Prof. Dr. Ahmet NOHUTÇU

YENİ ANAYASA, TEMEL HAKLAR VE DEVLET: ANAYASA TEORİSİ... 15

Prof. Dr. Alim YILMAZ – Dr. Barış AYDIN

YENİ BİR ANAYASAYA DİJİTAL BİR BAKIŞ 41

Dr. Sezen KAMA IŞIK

YENİ BİR ANAYASADA “BAŞLANGIÇ” BÖLÜMÜ ÜZERİNE DÜŞÜNCELER..... 67

Dr. Ali ZİYREK

YENİ ANAYASA KUVVETLER AYRILIĞI: GÜÇLÜ KUVVETLER DENGESİ 83

Dr. Muhammet Erdal OKUTAN

CUMHURBAŞKANININ HALKOYU İLE SEÇİLMESİNİN VE %50 BARAJININ DEMOKRATİK ANAYASAL REJİME MUHTEMEL KATKILARI..... 109

Dr. Barbaros KOÇAK

MİLİTAN DEMOKRASİ ANLAYIŞI KAPSAMINDA TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KÖTÜYE KULLANILAMAMASI MADDESİNİN ANAYASADAKİ YERİ VE GÜNCEL ANAYASAL TARTIŞMALAR ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ..... 127

Prof. Dr. Ahmet NOHUTÇU – Kübra İPEK

YENİ ANAYASA ÖZELİNDE MİLLİ GÜVENLİK KURULU..... 153

Öğr. Gör. Özer ASLAN

YENİ ANAYASAYA YÜKLENEN NORMATİF DEĞERLERİN BİREY, TOPLUM VE DEVLET İLİŞKİSİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ: SİYASAL PARTİLERİN ROLÜ (2021-2021) 181

Batuhan KUŞCU

YENİ ANAYASAYA SEÇİM SİSTEMİ 211

Fatih ŞAŞMAZ

SİYASİ PARTİ KAPATMALARINA ULUSAL GÜVENLİK VE DEMOKRASİ AÇISINDAN TARİHSEL BİR BAKIŞ VE YENİ ANAYASA ÇALIŞMALARI..... 231

Ahmet ÖZKAN

YENİ ANAYASADA SİYASET VE BÜROKRASİ ARASINDAKİ GÜÇ İLİŞKİSİ 251

Didem GEYLANİ

YENİ ANAYASA TARTIŞMALARINDA VATANDAŞLIK KAVRAMININ İNCELENMESİ 265

Ahmet Alper TAMER

DEVLETİN TEMEL AMAÇ VE GÖREVLERİNE DAİR İRDELEME VE ANAYASA MADDESİ TEKLİFİ 299

Tahir ARDAL

CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİNDE YÜKSEK DENETİM; DEVLET DENETLEME KURULU VE YENİ ANAYASADAKİ YERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME 317

Fatih AKÇAY

YENİ ANAYASA ÇALIŞMALARI BAĞLAMINDA ULUSLARARASI ANTLAŞMALARIN HUKUKİ STATÜSÜ 343

Usame YOLCU

**YASAMA DOKUNULMAZLIĞI KAVRAMININ DÜNÜ,
BUGÜNÜ VE YENİ ANAYASA TARTIŞMALARI KAPSAMINDA
DEĞERLENDİRİLMESİ..... 371**

Seda EKE

**MÜLKİ İDARE VE MÜLKİ İDARECİ KAVRAMLARININ
YENİ ANAYASA ÇERÇEVESİNDE TARTIŞILMASI..... 397**

Ömer Faruk ULUÇ

**YENİ ANAYASA TARTIŞMALAR KAPSAMINDA
TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ HAKKININ İNCELENMESİ..... 409**

Sevgi Cansu KURNAZ

**DEMOKRASİLERİN TEMEL TAŞI VE MEZAR TAŞI OLMA
EKSENİNDE TÜRK ANAYASALARINDA SİYASİ PARTİLER VE
YENİ ANAYASA TARTIŞMALARINDAKİ YERİ..... 425**

Erdem ARACI

**YENİ ANAYASADA YARGI TEŞKİLATININ KURGULANMASI VE
YÜKSEK MAHKEMELER..... 443**

Yasin AVCILAR

**ANAYASAL NÖBETÇİ: KURUCU MECLİSTEN YARINA
ANAYASA MAHKEMESİ..... 457**

Begüm SAZLIK

**TÜRKİYE'DE YARGI BAĞIMSIZLIĞININ İFADESİ OLARAK
HAKİMLER VE SAVCILAR KURULU VE YENİ ANAYASADA
ÖNGÖRÜLEN YERİ 481**

Ayşegül TARIM

**YENİ ANAYASA HAZIRLIKLARI KAPSAMINDA AİLENİN,
ÇOCUKLARIN VE GENÇLİĞİN KORUNMASI MADDELERİNE
KRİTİK BİR BAKIŞ..... 501**

Ahmet Semih BAŞYİĞİT

YENİ ANAYASADA ÇOCUK HAKLARI 529

Şerife CEBECİ

**YENİ VE SİVİL BİR ANAYASA KAPSAMINDA
FİKİR VE İFADE HÜRRİYETİ 545**

Hikmet Can DAMAR

**YENİ ANAYASA KAPSAMINDA KİŞİ HÜRRİYETİ VE
GÜVENLİĞİ HAKKI 571**

Talha AKBAŞ